2020. M24T 2020L005A4IL

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

Scrúdú na hArdteistiméireachta 2020

Tíreolaíocht

Cuid a Dó

Ardleibhéal

2 uair 50 nóiméad

400 marc

Ná tabhair an ceistpháipéar seo ar ais

CUID A DÓ – CEISTEANNA STRUCHTÚRTHA agus AISTE – 320 MARC

Ní mór duit tabhairt faoi **CHEITHRE** cheist, mar seo a leanas:

- **DHÁ** cheist as **Roinn 1 – Croí-Aonaid**:
    - Ceist **amháin** as Ceist 1, 2 agus 3 **(80 marc)**

      AGUS

    - Ceist **amháin** as Ceist 4, 5 agus 6 **(80 marc)**
- Ceist **AMHÁIN** as **Roinn 2 – Toghaonaid (80 marc)**
- Ceist **AMHÁIN** as **Roinn 3 – Roghaonaid (80 marc)**

FREAGAIR NA CEISTEANNA SEO SA FHREAGARLEABHAR INA BHFUIL CUID A hAON

ROINN 1 – CROÍ-AONAID

Ceist 1 go 6

NÍ MÓR duit tabhairt faoi **DHÁ** cheist:

CEIST AMHÁIN as **Patrúin agus Próisis sa Chomhshaol Fisiceach (Ceist 1 go 3)**

AGUS

CEIST AMHÁIN as **Tíreolaíocht Réigiúnach (Ceist 4 go 6)**

Tá 80 marc ag gabháil le gach ceist.

PATRÚIN AGUS PRÓISIS SA CHOMHSHAOL FISICEACH

Ceist 1 go 3

Freagair ceist **AMHÁIN.**

Ceist 1

1A. Léarscáil na Suirbhéireachta Ordanáis

Scrúdaigh an léarscáil 1:50 000 agus an eochair eolais de chuid na Suirbhéireachta Ordanáis a ghabhann leis an bpáipéar seo.

Tarraing sracléarscáil leathscála den limistéar a thaispeántar.

Ar an tsracléarscáil sin, taispeáin agus lipéadaigh gach ceann díobh seo a leanas mar is ceart:

- Cúrsa iomlán Abhainn Abhóca
- Gné de shil-leagan cósta
- Bealach iomlán an tsiúlbhealaigh le comharthaí ar a dtugtar Siúlóid Ghleann Airt (*Glenart Walk*).
- An limistéar talún iomlán atá os cionn 200 méadar i mBaile Dhónaill (*Ballydonnell*) i dtuaisceart na léarscáile.

[20m]

1B. Carraigeacha

Mínigh foirmiú gach ceann díobh seo a leanas, agus bíodh tagairt agat do shamplaí a bhfuil staidéar déanta agat orthu:

- Bruthcharraig phlútónach **amháin**
- Carraig mheiteamorfach **amháin**.

[30m]

1C. Teorainneacha Plátaí

Tabhair cur síos agus míniú ar theorainneacha plátaí déanmhasacha.

[30m]

Ceist 2

2A. Filleadh agus Éascadh

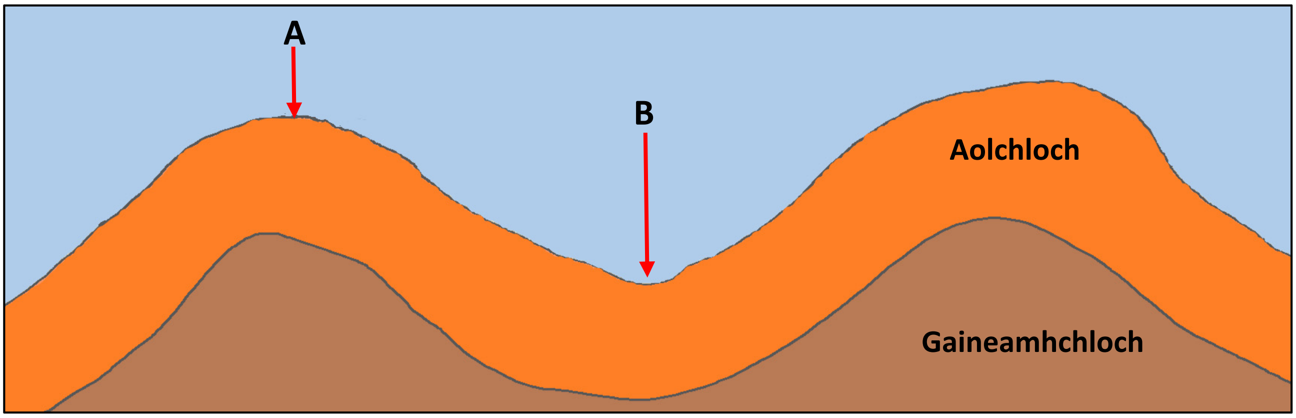

Scrúdaigh an léaráid thuas a léiríonn éifeacht an fhillte ar shraitheanna carraige le linn thréimhse Armarcach na tógála fillsléibhte. Freagair gach ceann de na ceisteanna seo a leanas.

(i) Ainmnigh an chuid sin de fhilleadh, lipéadaithe **A,** a fhoirmítear nuair a bhrúitear suas sraitheanna carraige.

(ii) Ainmnigh an chuid sin de fhilleadh, lipéadaithe **B**, a fhoirmítear nuair a bhrúitear síos sraitheanna carraige.

(iii) Ainmnigh sliabhraon **amháin** in Éirinn a foirmíodh le linn an fhillte Armarcaigh.

(iv) Ainmnigh tréimhse eile inar tógadh fillsléibhte a mhúnlaigh tírdhreach na hÉireann le 400 milliún bliain anuas.

(v) Mínigh go hachomair an téarma comhbhrú mar a bhaineann sé le filleadh.

(vi) Ainmnigh **dhá** chineál éisc.

(vii) Ainmnigh **dhá** ghné tírdhreacha a fhoirmítear trí éascadh.

[20m]

2B. Próisis Dromchla

Freagair (i) **nó** (ii)

(i) Scrúdaigh an chaoi a dtéann **próisis an chreimthe** i bhfeidhm ar fhoirmiú tírghné abhann **amháin** nó ar fhoirmiú tírghné cósta **amháin** nó ar fhoirmiú tírghné oighrí **amháin** a bhfuil staidéar déanta agat uirthi.

Nó

(ii) Déan cur síos agus tabhair míniú ar **na tosca a rialaíonn oibriú** próisis ollghluaiseachta **amháin** a bhfuil staidéar déanta agat air.

[30m]

2C. Síonchaitheamh

Mínigh próiseas **amháin** síonchaithimh fhisicigh **agus** próiseas **amháin** síonchaithimh cheimicigh.

[30m]

Ceist 3

3A. Tírdhreacha Carstacha

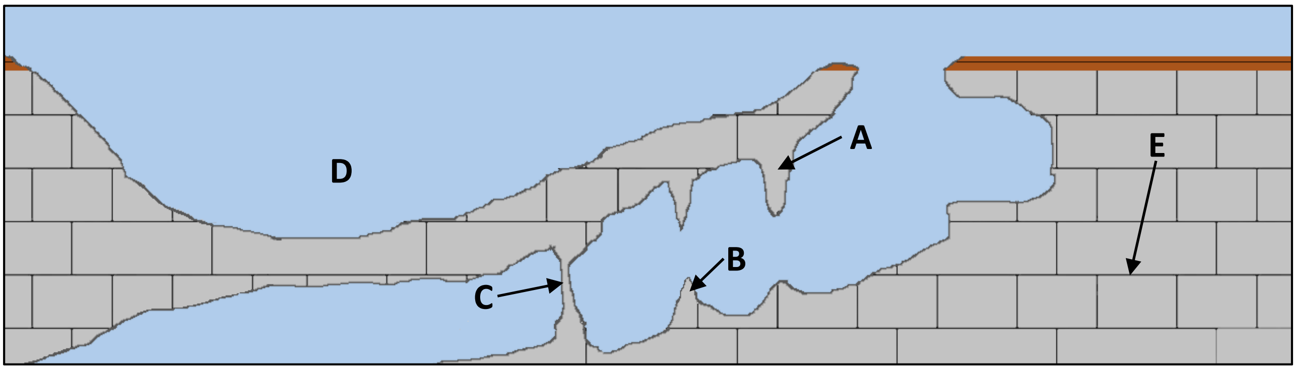

Scrúdaigh an léaráid thuas a thaispeánann tírdhreach carstach agus freagair gach ceann de na ceisteanna seo a leanas.

(i) Ainmnigh na gnéithe atá lipéadaithe **A**, **B** agus **C** sa léaráid thuas.

(ii) Cuir in iúl cé acu atá an ráiteas seo a leanas fíor nó bréagach.

Doilíne is ea an téarma a úsáidtear chun cur síos a dhéanamh ar an ngné a fhoirmítear nuair a thiteann córas pluaiseanna, mar a thaispeántar sa limistéar timpeall **D.**

(iii) Ainmnigh **dhá** ghné a fhoirmítear ar dhromchla tírdhreach carstach.

(iv) Cén cineál carraige is mó a luaitear le tírdhreacha carstacha?

(v) Cad é an téarma a thugtar ar na línte cothrománacha a fhaightear i gcarraig dhríodair, mar a thaispeántar ag **E**?

(vi) Cén cineál síonchaithimh cheimicigh is mó a luaitear le foirmiú tírdhreach carstach?

(vii) Luaigh cad is brí leis an téarma *carraig thréscaoilteach*.

[20m]

3B. Iseastatacht

Déan cur síos agus tabhair míniú ar conas a mhúnlaigh an iseastatacht tírdhreach na hÉireann.

[30m]

3C. Idirghníomhú an Duine le Timthriall na gCarraigeacha

Bíonn an duine ag idirghníomhú le timthriall na gcarraigeacha i mórán slite.

Déan cur síos agus tabhair míniú ar conas a tharlaíonn an t-idirghníomhú seo le timthriall na gcarraigeacha, agus tagairt agat do cheann **amháin** díobh seo a leanas:

- Mianadóireacht
- Eastóscadh ábhar tógála
- Saothrú ola / gáis
- Táirgeadh fuinnimh gheoiteirmigh.

[30m]

TÍREOLAÍOCHT RÉIGIÚNACH

Ceisteanna 4 to 6

Freagair ceist **AMHÁIN**.

Ceist 4

4A. Scileanna Léarscáile

Tarraing léarscáil imchrutha de réigiún **Ilchríochach** / **Fo-ilchríochach** (nach bhfuil san Eoraip) a bhfuil staidéar déanta agat air.

Ar an léarscáil sin, taispeáin agus ainmnigh gach ceann díobh seo a leanas:

- Abhainn ainmnithe
- Imchruth gné ainmnithe rilífe (ar thalamh ard nó ar thalamh íseal)
- **Dhá** lárionad uirbeacha ainmnithe.

[20m]

4B. Gníomhaíocht Gheilleagrach Thánaisteach

Scrúdaigh an fhorbairt ar ghníomhaíocht gheilleagrach thánaisteach i réigiún **Eorpach** (nach bhfuil in Éirinn) a bhfuil staidéar déanta agat air, agus tagairt agat do **dhá** cheann de na tosca seo a leanas:

- Ámhábhair
- Margaí
- Infreastruchtúr
- Beartas Rialtais.

[30m]

4C. Forbairt Uirbeach

Scrúdaigh na tosca a raibh tionchar acu ar an bhforbairt a tháinig ar cheantar uirbeach **amháin** i réigiún in **Éirinn** a bhfuil staidéar déanta agat air.

[30m]

Ceist 5

5A. Turasóireacht

Turais go Baile Átha Cliath	Turais go dtí an tIarthar	Turais go Poblacht na hÉireann
		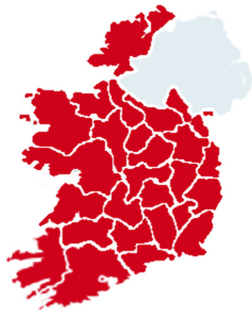
• Tháinig 5.9 milliún turasóir ó thar lear agus chaith siad €2 bhilliún. • Rinne cónaitheoirí Éireannacha 1.5 mhilliún turas agus chaith siad €307 milliún.	• Tháinig 1.9 milliún turasóir ó thar lear agus chaith siad €694 milliún. • Rinne cónaitheoirí Éireannacha 1.6 mhilliún turas agus chaith siad €353 milliún.	• Tháinig 9 milliún turasóir ó thar lear agus chaith siad €4.9 mbilliún. • Rinne cónaitheoirí Éireannacha 9.6 milliún turas agus chaith siad €1.9 mbilliún.

Curtha in oiriúint ó Fáilte Ireland

Scrúdaigh an ghrafaic thuas a thaispeánann sonraí turasóireachta na hÉireann don bhliain 2017 agus freagair gach ceann de na ceisteanna seo a leanas:

(i) Cé mhéad turas a rinne cónaitheoirí Éireannacha taobh istigh de Phoblacht na hÉireann in 2017?

(ii) Cé mhéad airgid (€ milliún) a chaith turasóirí ó thar lear ar thurais go dtí an tIarthar?

(iii) De na turasóirí ó thar lear a thug cuairt ar Phoblacht na hÉireann cén céatadán díobh a thug cuairt ar Bhaile Átha Cliath?

(iv) Mínigh go hachomair **dhá** chúis ar thug níos mó turasóirí ó thar lear cuairt ar Bhaile Átha Cliath ná mar a thug cuairt ar an Iarthar.

(v) Mínigh go hachomair dúshlán **amháin** atá roimh thionscal turasóireachta na hÉireann.

[20m]

5B. Dinimic Daonra

Tabhair míniú ar dháileadh an daonra ar fud réigiún **Ilchríochach** / **Fo-ilchríochach** (nach bhfuil san Eoraip) a bhfuil staidéar déanta agat air.

[30m]

5C. Réigiúin Shocheacnamaíocha

Pléigh conas a bhíonn an ghníomhaíocht gheilleagrach i gcroi-réigiúin difriúil leis an ngníomhaíocht gheilleagrach i réigiúin fhorimeallacha.

[30m]

Ceist 6

6A. Gníomhaíocht Gheilleagrach

Fostaíocht i gCuideachtaí Ilnáisiúnta Iasachta (CINanna) atá ag oibriú in Éirinn agus Fostaíocht Iomlán in Éirinn, 2013-2017

Bliain	Fostaíocht sna CIN (mílte)	Fás na Fostaíochta sna CIN mar %	Fostaíocht Iomlán (mílte)	Sciar na Fostaíochta Iomláine curtha síos do CINanna
2013	300	1.0%	1,971	15.0%
2014	302	0.7%	2,025	14.9%
2015	304	0.8%	2,085	14.6%
2016	311	2.2%	2,164	**X**
2017	318	2.3%	2,231	14.3%

Arna chur in oiriúint ó POS

Scrúdaigh an tábla thuas a thaispeánann an fhaisnéis faoi chuideachtaí ilnáisiúnta iasachta (CINanna) atá ag oibriú in Éirinn agus faoin bhfostaíocht iomlán in Éirinn, agus freagair gach ceann de na ceisteanna seo a leanas.

(i) Cén bhliain inar tháinig fás 0.7% ar an bhfostaíocht sna CINanna?

(ii) Cad é an fhostaíocht iomlán (ina mhílte) a bhí ann in 2017?

(iii) Ríomh **X**, sciar céatadánach na fostaíochta iomláine a cuireadh síos do CINanna in 2016.

(iv) Mínigh go hachomair **dhá** chúis a mealltar CINanna chun lonnú in Éirinn.

(v) Mínigh go hachomair dúshlán **amháin** atá roimh CIN atá suite in Éirinn.

[20m]

6B. Gníomhaíocht Gheilleagrach Phríomhúil

Scrúdaigh na tosca fisiceacha a théann i bhfeidhm ar fhorbairt na talmhaíochta in **dhá réigiún** chontrártha **in Éirinn** a bhfuil staidéar déanta agat orthu.

[30m]

6C. Coincheap an Réigiúin

Scrúdaigh an chaoi a bhféadfaí úsáid a bhaint as ceann **amháin** díobh seo a leanas chun sainmhíniú a dhéanamh ar réigiúin chultúrtha, agus tagairt agat do shampla(í) a bhfuil staidéar déanta agat air/orthu:

- Teanga
- Reiligiún.

[30m]

ROINN 2 – TOGHAONAID

Ceist 7 go 12

NÍ MÓR duit tabhairt faoi cheist **AMHÁIN** as:

Patrúin agus Próisis i nGníomhaíochtaí Geilleagracha (Ceist 7, 8 agus 9)

NÓ

Patrúin agus Próisis i gComhshaol an Duine (Ceist 10, 11 agus 12)

Tá 80 marc ag gabháil le gach ceist.

PATRÚIN AGUS PRÓISIS i nGNÍOMHAÍOCHTAÍ GEILLEAGRACHA

Ceist 7 go 9

Ceist 7

7A. Léarscáil na Suirbhéireachta Ordanáis

Scrúdaigh an léarscáil 1:50 000 agus an eochair eolais de chuid na Suirbhéireachta Ordanáis a ghabhann leis an bpáipéar seo.

Tarraing sracléarscáil leathscála de léarscáil na Suirbhéireachta Ordanáis.

Ar an tsracléarscáil sin, taispeáin agus lipéadaigh gach ceann díobh seo a leanas mar is ceart:

- An limistéar faoi fhoirgnimh san Inbhear Mór laisteas de Abhainn Abhóca
- Cúrsa iomlán mhótarbhealach an M11
- Cúrsa iomlán na líne iarnróid
- Oifig an phoist san Inbhear Mór.

[20m]

7B. Cuideachta Ilnáisiúnta

Scrúdaigh an tslí a dtéann an domhandú i bhfeidhm ar an trádáil dhomhanda agus tagairt agat d’fheidhmiú cuideachta ilnáisiúnta **amháin** a bhfuil staidéar déanta agat uirthi.

[30m]

7C. Éire agus an tAontas Eorpach

Scrúdaigh an chaoi a dtéann ballraíocht san Aontas Eorpach i gcion ar gheilleagar na hÉireann.

[30m]

Ceist 8

8A. Fiachas Rialtais

Fiachas an Rialtais in aghaidh an Duine i Limistéar an Euro, 2019

Tír	Fiachas an Rialtais in aghaidh an duine (€ mílte)
An Meán i Limistéar an Euro	29
Éire	43
An Ghréig	30
An Spáinn	25
An Iodáil	38
An Bheilg	40

Curtha in oiriúint ó www.debtclocks.eu

Scrúdaigh na sonraí thuas a thaispeánann fiachas rialtais na dtíortha i limistéar an Euro mar mheán in aghaidh an duine, agus freagair gach ceann de na ceisteanna seo a leanas.

(i) Agus grafpháipéar á úsáid agat, tarraing graf oiriúnach chun na sonraí seo a léiriú.

(ii) Mínigh go hachomair cúis **amháin** a bhfuil fiachas mór ar rialtas na hÉireann.

[20m]

8B. Geilleagar i mBéal Forbartha

Scrúdaigh an tslí a dtéann patrúin na trádála domhanda i bhfeidhm ar gheilleagar **amháin** atá i mbéal forbartha agus a bhfuil staidéar déanta agat air.

[30m]

8C. Suíomh na Gníomhaíochta Geilleagraí

Scrúdaigh an léarscáil 1:50 000 de chuid na Suirbhéireachta Ordanáis agus an t-aerfótagraf a ghabhann leis an bpáipéar seo.

Déan plé ar **thrí** chúis a bhfuil ceantar an Inbhir Mhóir ina shuíomh oiriúnach le haghaidh fhorbairt na turasóireachta. Úsáid fianaise as léarscáil na Suirbhéireachta Ordanáis **agus** as an aerfótagraf **araon** mar thaca le do fhreagra.

[30m]

Ceist 9

9A. An Fhorbairt a Thomhas

Innéacs um Fhorbairt Dhaonna (IFD) do Thíortha Roghnaithe

	1990	2000	2010	2017
An Iorua	0.85	0.917	0.942	0.953
Éire	0.763	0.857	0.909	0.938
An Bhrasaíl	0.611	0.684	0.727	0.759
An tSín	0.502	0.594	0.706	0.752
An tSiria	0.562	0.59	0.644	0.536
Siarra Leon	0.275	0.284	0.385	0.419

Curtha in oiriúint ó www.hdr.undp.org

Scrúdaigh an tábla thuas a thaispeánann an Innéacs um Fhorbairt Dhaonna (IFD) le haghaidh tíortha roghnaithe do na blianta idir 1990 agus 2017 agus freagair gach ceann de na ceisteanna seo a leanas.

(i) Cén tInnéacs um Fhorbairt Dhaonna a bhí ag an tSín in 2000?

(ii) Cén tír ag a raibh an tInnéacs um Fhorbairt Dhaonna is airde in 2017?

(iii) Ríomh an difríocht a bhí idir an tInnéacs um Fhorbairt Dhaonna a bhí ag an mBrasaíl in 2017 agus an tInnéacs um Fhorbairt Dhaonna a bhí ag Siarra Leon in 2017.

(iv) Aimnigh an tír inar tháinig laghdú ar an Innéacs um Fhorbairt Dhaonna idir na blianta 2000 agus 2017 **agus** luaigh cúis fhéideartha **amháin** leis an laghdú sin.

(v) Ainmnigh **dhá** tháscaire a úsáidtear chun an tInnéacs um Fhorbairt Dhaonna i dtír a ríomh.

(vi) Mínigh go hachomair buntáiste **amháin** a bhaineann leis an Innéacs um Fhorbairt Dhaonna a úsáid mar thomhas ar an bhforbairt gheilleagrach.

[20m]

9B. Gníomhaíocht Gheilleagrach i nGeilleagar Forbartha

Scrúdaigh forbairt ceann **amháin** díobh seo a leanas agus tagairt agat do gheilleagar forbartha a bhfuil staidéar déanta agat air:

- Tionscail gan chuing
- Seirbhísí airgeadais
- Ollturasóireacht.

[30m]

9C. Iarmhairtí ar an gComhshaol

Scrúdaigh na hiarmhairtí comhshaoil a bhaineann le breoslaí iontaise a dhó.

[30m]

PATRÚIN AGUS PRÓISIS i gCOMHSHAOL AN DUINE

Ceist 10 go 12

Ceist 10

10A. Aerfótagraf

Tarraing sracléarscáil den aerfótagraf, leath an fhaid agus leath an leithid.

Ar an tsracléarscáil sin, taispeáin agus lipéadaigh gach ceann díobh seo a leanas mar is ceart:

- An abhainn
- An droichead
- An raon reatha sa talamh láir
- An loch sa tulra ar chlé.

[20m]

10B. Uirbeachas sa Todhchaí

Déan plé ar **dhá** cheist a mbeidh ar chathracha dul i ngleic leo sa todhchaí.

[30m]

10C. Imirce

Déan cur síos agus tabhair míniú ar athruithe patrún na himirce in Éirinn ó 1950 i leith.

[30m]

Ceist 11

11A. Daonra na hÉireann

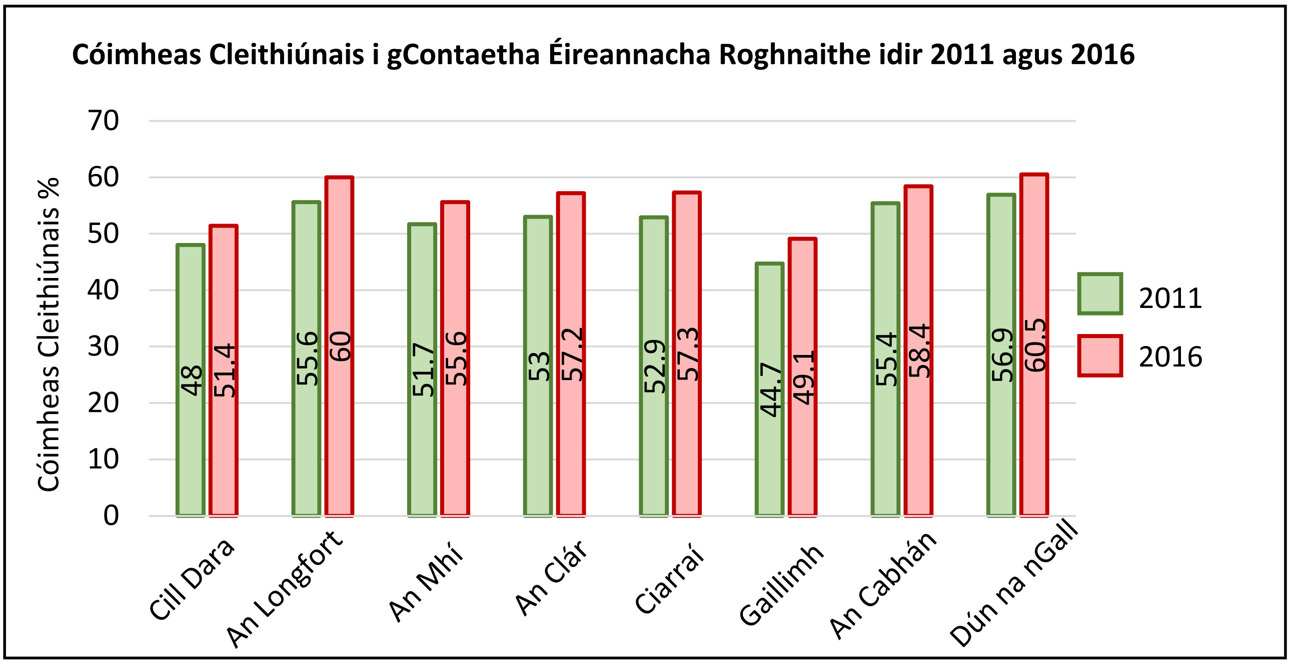

Curtha in oiriúint ón POS

Scrúdaigh an chairt thuas a thaispeánann cóimheas cleithiúnais i gcás contaetha Éireannacha roghnaithe idir 2011 agus 2016, agus freagair na ceisteanna seo a leanas.

(i) Cad é an cóimheas cleithiúnais (%) a bhí ann i gcás an Longfoirt in 2011?

(ii) Cén contae a raibh an cóimheas cleithiúnais is ísle aige in 2016?

(iii) Ríomh an difríocht idir na cóimhmheasa cleithiúnais (%) i gCill Dara agus i nDún na nGall don bhliain 2016.

(iv) Mínigh go hachomair cúis **amháin** a mbíonn na cóimheasa cleithiúnais níos ísle de ghnáth i gceantracha uirbeacha ná mar a bhíonn i gceantracha tuaithe.

(v) Mínigh go hachomair **dhá** iarmhairt de thoradh ar mhéadú ar an gcóimheas cleithiúnais.

[20m]

11B. Fairsingiú Uirbeach

De réir mar a thagann fairsingiú ar chathracha téann siad i bhfeidhm ar na ceantair mórthimpeall orthu.

Pleigh an ráiteas seo agus tagairt agat do shampla(í) a bhfuil staidéar déanta agat air/orthu.

[30m]

11C. Gréasáin Lonnaíochta Tuaithe

Agus tagairt agat don léarscáil 1:50 000 de chuid na Suirbhéireachta Ordanáis a ghabhann leis an bpáipéar seo, déan cur síos agus tabhair míniú ar **thrí** ghréasán dhifriúla lonnaíochta tuaithe atá le feiceáil ar an léarscáil.

[30m]

Ceist 12

12A. Imirce

Náisiúntacht na nIarrthóirí Tearmainn in Éirinn
sna chéad naoi mí in 2019

Náisiúntacht na n-iarrthóirí	% de líon iomlán na n-iarratas
An Albáin	23%
An Afraic Theas	7%
An tSiombáib	8%
An tSeoirsia	15%
An Nigéir	7%
Eile	40%

Curtha in oiriúint ó www.ipo.gov.ie

Scrúdaigh na sonraí thuas a thaispeánann náisiúntacht na n-iarrthóirí tearmainn in Éirinn sna chéad naoi mí in 2019, agus freagair gach ceann de na ceisteanna a leanas.

(i) Agus grafpháipéar á úsáid agat, tarraing graf oiriúnach chun na sonraí sin a léiriú.

(ii) Mínigh go hachomair chúis **amháin** a ndéanann daoine iarratas ar thearmann.

[20m]

12B. Pleanáil Uirbeach

Scrúdaigh éifeachtacht na straitéisí pleanála uirbí agus tagairt agat do shampla(í) a bhfuil staidéar déanta agat air/orthu.

[30m]

12C. Daonra

Scrúdaigh an tionchar/an iarmhairt a bhíonn ag ceann **amháin** ar bith de na tosca seo a leanas ar leibhéil fáis an daonra, agus tagairt agat do shampla(í) a bhfuil staidéar déanta agat air/orthu:

- Leibhéil ioncaim
- Sochaí agus cultúr
- Teicneolaíocht.

[30m]

ROINN 3 – ROGHAONAID

Ceist 13 go 24

Freagair ceist **AMHÁIN**.

Tá 80 marc ag gabháil le gach ceist.

Nóta: Is fearr **trí** ghné nó **ceithre** ghné den téama a phlé go mion, in ionad plé ginearálta ar líon mór pointí.

Idirspleáchas Domhanda

Nóta: Is fearr **trí** ghné nó **ceithre** ghné den téama a phlé go mion, in ionad plé ginearálta ar líon mór pointí.

13. Scrúdaigh an méid is féidir leis an trádáil chóir cur leis an bhforbairt inbhuanaithe.

[80m]

14. Bealach chun fás geilleagrach a nascadh le forbairt dhaonna is ea cumhasú daoine.

Pléigh an ráiteas sin agus tagairt agat do **dhá** cheann ar bith díobh seo a leanas:

- Fiachas náisiúnta
- Cláir chúnaimh
- Patrúin in úinéireacht na talún
- Róil inscne dhifriúla sa tsochaí.

[80m]

15. Mairimid i ngeilleagar idirspleách domhanda. Bíonn tionchar ag gníomhartha nó ag cinntí a dhéantar i gceantar amháin ar cheantair eile.
Scrúdaigh an ráiteas sin agus tagairt agat do gach ceann díobh seo a leanas:

- Fadhbanna domhanda comhshaoil
- Tionchar cinntí sóisialta agus polaitiúla.

[80m]

Geo-éiceolaíocht

Nóta: Is fearr **trí** ghné nó **ceithre** ghné den téama a phlé go mion, in ionad plé ginearálta ar líon mór pointí.

16. Pléigh an tslí inar féidir le gníomhaíocht an duine iarmhairtí dearfacha agus iarmhairtí diúltacha a imirt ar an ithir.

[80m]

17. Déan cur síos agus tabhair míniú ar an gcomhdhéanamh ginearálta agus ar na saintréithe atá ag cineál **amháin** ithreach ar bith.

[80m]

18. Déan cur síos ar na saintréithe aeráide i mbithóm **amháin** a bhfuil staidéar déanta agat air **agus** scrúdaigh an tionchar a bhíonn ag na saintréithe aeráide sin ar na hithreacha agus ar an bhfásra sa bhithóm sin.

[80m]

Cultúr agus Ionannas

Nóta: Is fearr **trí** ghné nó **ceithre** ghné den téama a phlé go mion, in ionad plé ginearálta ar líon mór pointí.

19. Scrúdaigh na straitéisí a cuireadh i bhfeidhm nó a d’fhéadfaí a chur i bhfeidhm chun tacú le marthanacht teangacha mionlaigh.

[80m]

20. Tá tosca cultúrtha éagsúla ag baint le coincheap na féiniúlachta.
Pléigh an ráiteas sin agus tagairt agat do chás-staidéar ar réigiún san Eoraip a bhfuil staidéar déanta agat air.

[80m]

21. Is iomaí stát a bhfuil grúpaí cultúrtha difriúla laistigh dá theorainneacha.
Pléigh é sin.

[80m]

Comhshaol an Atmaisféir agus na nAigéan

Nóta: Is fearr **trí** ghné nó **ceithre** ghné den téama a phlé go mion, in ionad plé ginearálta ar líon mór pointí.

22. Scrúdaigh an tionchar a bhíonn ag saintréithe aeráide ar fhorbairt gheilleagrach.

[80m]

23. Tagann patrúin dhifriúla aimsire chun cinn mar thoradh ar chúrsaíocht san atmaisféar agus sna haigéin.
Pléigh é sin.

[80m]

24. Athraíonn saintréithe aeráide le himeacht an ama agus ó áit go háit.
Pléigh é sin.

[80m]

Ná tabhair an ceistpháipéar seo ar ais

Scrúdú na hArdteistiméireachta – Ardleibhéal

Tíreolaíocht Cuid a Dó

2 uair 50 nóiméad